

2019. aasta majandusolümpiaadi piirkonnavor Praktilise ülesande legend.

Anton lõpetas 5 aastat tagasi mehaanikakooli mootorsõiduki tehnika erialal ja töötab sellest ajast alates oma onule kuuluvas autoremondi töökojas Tallinnas. Juba kooli ajal onu juures ja hiljem välismaal praktiliselt olles süvenes temas teadmine, et soovib tulevikus oma töökoja rajada. Antoni äriplaan nägi ette hea teenindusega ja kliendile mugava ja autoremondi töökoja loomist.

2017. aasta algul hakkaski ta selleks kohta otsima ning jõudis järeldusele, et parim koht on tema lapsepõlvkodu lähimas ümbruses, enam kui 12 tuhande elanikuga linna servas, mille elanikkond puhkuste perioodil suureneb.

Anton soovis oma töökoja avada 2018. aasta algul ja otsustada pärast ühte tegevusaastat, kas ja kuidas oma ettevõtet edasi arendada või minna tagasi palgatöele.

Autoteenindust ja -remonti kasutavad nii eraisikud kui ettevõtted. Viimastel on enamasti tehase garantiiga autod, mida saab remontida ainult müügiesindustes. Nende teenused on enamasti 30 - 50% turuhinnast kallimad. Autoteeninduste partneriteks võivad olla ka kindlustusseltsid, kes saavad avariilised autod oma lepingupartnerite juurde remonti. Sagedast remonti vajavad eraisikute vanemad autod, millel ei ole enam tehase garantiid. Võib ka juhtuda, et auto läheb katki teel olles. Seega mida tihedam liiklus, seda sagedasemad vajadused kiireteks remontöödeks.

EASi uuringu kohaselt on autoremonditöökoja klientide harjumused ja vajadused kõige selgemalt välja kujunenud rehvivahetuse teenuste korral, kus igal aastal lume saabumise ja sulamisega on kohustuslik vahetada rehve. Keskmiselt käib klient aastas 2 - 4 korda autot hooldamas või remontimas. Autoremonditeenuste pakkumise kõrghooajaks võib tinglikult pidada kevadet ja sügist, mil kliendid soovivad sõiduki uueks aastaajaks korda saada ja kohandada. Seda turgu iseloomustab klientide lojaalsus. Rahulolev klient tuleb reeglina tagasi ning soovitab sõpradele samuti head teenust.

2017. aastal oli Antoni keskmine brutokuupalk 1100 eurot kuus ja ta ei olnud nõus oma ettevõtte loomise ajal sissetuleku vähenemisega. Anton üüris koos sõbraga Tallinnas korterit. Tema kulutused eluasemele olid 190 eurot kuus. Oma endises kodukohas vaatas ta välja väikese korteri üürihinnaga 120 eurot kuus. Kinnisvara osta ta praegu ei kavatsenud.

Antonil oli vanavanematelt päranduseks saadud raha, millest 10 tuhat kasutas ta ära piiratud vastutusega äriühingu loomise algkapitali sissemaksuks. Lisaks kavatses ta 5000 eurot laenu võtta.

Ta leidis koguni kolm võimalikku varianti (vt kaarti):

1. Linna serval on müüa või rendile anda remonti vajavad endise autoremondi töökoja ruumid müügihinnaga 10 000 või rendihinnaga 200 eurot kuus. Hinnale lisandub vee- ja elektrikulu. 200 meetrit eemal väike järv ja suviti avatud kohvik.
2. Suure maantee ääres heas korras väikeseks loomalaudaks ehitatud hoone, mis oli aastaid kasutusel laona, hinnaga 8990 või rendihinnaga 200 eurot kuus. Hinnale lisandub vee- ja elektrikulu; üle tee on autopesula ja teenindusega bensiinijaam.
3. Võimalus arenevasse tehnoparki ehitada oma projekti järgi uued ruumid, kus on arvestatud kõige uuemate autoremondi trendidega. Ehitus saab alata 2018. aasta algul, kestab vähemalt 10 kuud ja läheb maksma 15 000 eurot.

Anton kavatses keskenduda autode keretöödele. Onu kinkis talle korralikud kasutatud seadmed. Esmased vajalikud tööriistad ja lisatarvikud mõlgiemalduste ja keevitustöödele maksid 3650 eurot. Ruumid ja ventilatsioonisüsteem vajasid väikest remonti, mis läks maksma 1700 eurot.

Ta planeeris teiseks tegevusaastaks soetada veel lisaks spetsiaalseid tööriistu, et teenuste loetelu laiendada ning avariiliste autode parandamiseks kindlustusseltsidega lepingud sõlmida.

Ettevõtluses on palju riske, mida ei saa üksinda kanda. Töökojas on suur hulk kallihinnalist vara, seetõttu sõlmis Anton kindlustusega lepingu röövimise ja murdvarguse vastu, kuumaksuga 50 eurot.

Töötaja	Töötatud kuud	Brutopalk kuus	Töötus-kindlustus kuus	Sotsiaalmaks kuus	Tööjõukulu aastas
Juhataja / omanik	12	1100,00			
Meister	11	1100,00			
Ajutine töötaja	5	800,00			

2018. aasta jaanuaris tegutses Anton ettevõttes üksinda - sõlmis lepinguid ja seadis töökoda sisse, otsis tööjõudu, tegeles reklaamiga. Anton töötas brutopalgaga 1100 eurot. Alates veebruarist palkas ta sama palgaga tööle meistri ja suveperioodiks, kus tavaliselt on tööd rohkem, võttis ta viieks kuuks osalise tööajaga tööle pensionärist endise keretööde spetsialisti Jaani.

Talv oli üsna lumerohke ja ühel märtsikuu päeval märkas Anton, et töökoja lagi on laiguline, ühest kohast tilkus vett. Õnnetuseks seisis just selle koha all remonti toodud lahtise katusega kabriolett ja roostene vesi rikkus auto istme- ja põrandakatted. Anton arvutas välja, et uued katted lähevad maksma 1000 eurot ning pöördus hüvitise saamiseks kindlustusseltsi poole.

Äriplaani koostades arvestas Anton 5000-eurose laenuga.

Ta uuris erinevaid võimalusi ja koostas pankade pakkumistest järgneva võrdlustabeli:

Laenutoode	Omafinantseering	Lepingutasu	Intressimäär	Tagatis	Laenu pikkus
Stardilaen	Pole vajalik	99 eurot	6%	Kuni 15 000 eraisiku käenduse tagatisel	5 aastat
Investeeringulaen	Omafinantseering 30%	1%, minimaalselt 195 eurot	5%	Hüpoteek kinnisvarale	20 aastat
Lühiajaline laen	Pole vajalik	1%, minimaalselt 195 eurot	12%	Juhatuse liikme käendus	12 kuud

Töökoja meister Mati oli samuti valmis Antonile raha laenama, 2-aastase tähtajaga. Koos intressidega soovis ta tagasi saada 6500 eurot.

Legendi 2. osa

Anton planeeris reklaami tegevuseks kuni 2000 eurot ja koostas tabeli võimalikest reklaamikuludest.

Tegevus	Summa eurodes	Tegevus	Summa eurodes
Liitsa kodulehe ja sotsiaalmeedia konto loomine	200	Reklaam Google AdWords'is kuueks kuuks	400
Professionaalse kodulehe loomine pangalinkidega	1100	Reklaam kohalikus raadios kaks kuud 4 korda päevas	700
20 tuh flaieri valmistamine ja postitamine	680	Infotahvel maantee ääres	400
Reklaam televisioonis 3 korda	2000	Valguskast töökoja küljes	600

Ettevõtte 2018. aasta müügitulude ja abimaterjalide kulu tabel (eurodes).

Kuu	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	Kokku
Käive	2542	2910	5100	5250	6800	5425	3900	4760	7125	7800	7850	59462
Abimaterjal	170	169	296	262	379	315	228	275	414	455	457	3463

Ettevõtte üks majandustegevuse näitajatest on maksevõime näitaja ehk likviidsuskordaja. Heaks peetakse näitajat, mis on 1 või suurem.
maksevõime näitaja = käibevara / lühiajalised kohustused

Ettevõtte kulud 2018. aastal (eurodes).

Kululiik	Kulud	Neist muutuvkulud
Rent		
Brutopalgad	29 300	
Tööjõumaksud	9 903	
Abimaterjalid	3 463	
Tööriistad, tarvikud	3 650	
Laenuintressid	600	
Ruumide remont	1 700	
Kindlustus	600	
Sidevahendid	360	
Riigilõiv	195	
Raamatupidamisteenus	600	
Reklaam		
Kommunaalkulud (vesi, el.)	2 740	
Ettenägematud kulud	1 000	
Kokku:		

Ettevõtte bilanss 31.detsembril 2018. a (eurodes)

Aktiva		Passiva	
Raha ja pangakonto		Lühiajaline laen	5000
Debitoorne võlgnevus	465	Maksuvõlad	744
Varud	4 650	Võlad töövõtjatele	2 200
Käibevara kokku:		Võlad teenustepakkujatele	530
		Lühiajalised kohustused kokku	8 474
		Osakapital	10 000
		Aasta kasum / kahjum	
		Omakapital kokku	
Aktiva kokku:		Passiva kokku:	